

Oheň Hlína
Led
Fire Clay
Ice

Václav Šerák a žáci
and Pupils

1
Václav Šerák
University of Michigan,
Ann Arbor, USA, 1997

Obsah

Contents

OHEŇ HLÍNA LED / FIRE CLAY ICE	6
Václav Šerák a keramická sympozia / <i>and Symposiums of Ceramics</i>	8
Václav Šerák na mezinárodních keramických sympoziích / <i>at International Symposiums of Ceramics</i>	12
Design	16
Ateliérová tvorba / <i>Studio Work</i>	28
Realizace v architektuře / <i>Sculpture Incorporated in Architecture</i>	40
Sněhová a ledová plastika / <i>Snow and Ice Sculpture</i>	46
Životopis / <i>Biography</i>	50
Ocenění / <i>Awards</i>	52
Samostatné výstavy (výběr) / <i>Solo Exhibitions (selection)</i>	54
Souborné výstavy v zahraničí (výběr) / <i>Collective Exhibitions Abroad (selection)</i>	56
Souborné domácí výstavy / <i>Collective Exhibitions in the Czech Republic</i>	58
Zastoupení ve sbírkách / <i>Collections</i>	60
VÁCLAV ŠERÁK A ŽÁCI / VÁCLAV ŠERÁK AND PUPILS	66
Ateliér keramiky a porcelánu, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze / <i>Studio of Ceramics and Porcelain, AAAD in Prague</i>	68
Daniel Pirš	71
Jiří Fuchs	72
Petra Šťastná	73
Aleš Werner	74

ŽÁCI / PUPILS	
Petra Hlušítková (roz./née Kryštůfková)	75
Jana Trubačíková (roz./née Červinková)	76
Hana Novotná	77
Dalibor Worm	78
Michal Jakeš	79
Helena Hlušíčková (roz./née Fingerová)	80
Karel Dvořák	81
Miroslav Jakubčík	82
Markéta Škopková	83
Daniela Kosová (roz./née Šuteková)	84
Jiří Hlušíčka	85
Magda Jochcová	86
Petr Macek	87
Šárka Bulčíková	88
David Exner	89
Zuzana Bernasovská	90
Jiří Lomecký	91
Iveta Pilařová	92
Petra Hrbačková (roz./née Hlavičková)	93
Gabriel Vach	94
Maxim Velčovský	95
Mariana Velčovská (roz./née Karoláková)	9

Oheň Hlína Led

Fire Clay Ice

Václav Šerák je výjimečná osobnost české a evropské keramiky. Věnuje se různým oborům keramické plastiky a designu. Jeho tvorba se vyznačuje prolínáním námětů ze sochařství do designu a jejich paralelním řešením. Hlavními tématy, přenášenými do obou oborů, jsou fragmenty architektury: hliněné plátové konstrukce s otiskem struktury či otiskem tkaniny, točený, dekonstruovaný reliéfní půlkruh a tordovaný sloup s výrazným barevným zpracováním povrchu. Pro jeho práce jsou příznačné dynamické tvary, velkorysé proporce, uměřený detail a expresivní tvarové a barevné pojetí plastik.

Václav Šerák absolvoval u profesora Otto Eckerta v roce 1958 v ateliéru keramiky a porcelánu na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Jako umělec i organizátor se účastnil významné Mezinárodní výstavy keramiky pořádané asociací Académie Internationale de la Céramique (AIC) v Praze v roce 1962. Tato velkolepě koncipovaná přehlídka prosadila nově se formující obor – volnou keramickou plastiku – jakožto autonomní část moderního evropského sochařství.

V roce 1966 Václav Šerák založil s Luborem Těhníkem, Pravoslavem Radou a Bohumilem Dobiášem mladším Mezinárodní keramické sympozium Bechyně, dodnes nejdéle kontinuálně pořádané sympozium na evropském kontinentě.

Na počátku šedesátých let Václav Šerák začal spolupracovat s porcelánkami jako designér. S tímto oborem se podrobně seznámil během svých učňovských let v merklínské výrobě jističů vysokého napětí. Celý život se zajímal o technickou stránku vzniku silikátových materiálů a díky jejich vynikajícím znalostem a materiálovým a tvarovým experimentům přicházel Šerák s inovacemi, které používal v ateliérové tvorbě a v autorském designu. Intenzivně vytvářel návrhy pro keramické závody a porcelánky v letech 1972–1990 jako

Václav Šerák – an outstanding figure of Czech and European ceramics – focuses on various fields of ceramic sculpture and design. Typical of his work is overlapping of themes from sculpture into design, and their parallel handling. Main themes in both fields are fragments of architecture: clay slab construction with an imprint of a structure or an imprint of fabric; thrown, deconstructed relief semicircle and a twisted column with a strikingly colorful surface. Typical features of his works are dynamic form, generous proportions, moderate detail and expressive form and color.

In 1958 Václav Šerák graduated from the Studio of Ceramics and Porcelain at the Academy of Arts, Architecture, and Design in Prague (AAAD) under Prof. Otto Eckert. As an artist and organizer, he took part in the groundbreaking International Ceramics Exhibition held

Václav Šerák a keramická sympozia *and Symposiums of Ceramics*

Na vlně zájmu po uskutečnění prvního sochařského sympozia, které zorganizoval Karl Prantl v roce 1959 v rakouském St. Margarethen, se začala pořádat sympozia v dalších sochařských materiálech. Bylo jen otázkou, kdy a kde vznikne první keramické symposium – díky sochaři-keramikovi Kurtu Ohnsorgovi se v roce 1963 konalo v tradičním centru keramiky v rakouském Gmundenu. V následujícím roce se ho zúčastnili Karel Nepraš, Zdeněk Sekal, Lubor Těhník a v roce 1965 na Těhníkův popud i Václav Šerák. Seznámil se zde s nově nastupující generací sochařů-keramiků, která aktivně přispěla k etablování volné plastiky v keramice jako samostatného sochařského materiálu.

Pod vlivem sympozia v Gmundenu Václav Šerák a Lubor Těhník založili společně s Pravoslavem Radou a Bohumilem Dobiášem mladším v roce 1966 Mezinárodní symposium keramiky Bechyně (do roku 2000 nazývané také Intersymposium). Bechyňské symposium je nejdéle kontinuálně existující symposium na evropském kontinentě. Zaměřuje se na volnou plastiku z keramických hmot. Jeho pětadvaceti ročníky prošla evropská špička autorů – sochařů-keramiků, často členů prestižní asociace Académie Internationale de la Céramique, k významným účastníkům patří i tvůrčí a pedagogické osobnosti ze zámoří.

Vzápětí po Bechyni vzniklo za přispění Peterise Martinsonse symposium v lotyšské Rize a díky aktivitě Janose Probstnera pak i v maďarském Siklósi a Kecskemétu. Rozvoj sympozia v Kecskemétu podpořil Steve Mattisons pomocí svých zahraničních kontaktů. Další podobná sympozia vznikají, existují a zase zanikají nejen v Evropě. V Čechách je další stálíci Mezinárodní hrnkové symposium pořádané společností Český porcelán, Dubí.

The wave of interest after the first sculpture symposium organized by Karl Prantl took place in 1959 in St.

Václav Šerák na mezinárodních keramických sympoziích

at *International Symposiums of Ceramics*

- 1966 Gmunden, Rakousko / *Austria*
- 1967 Umělecká kolonie Dzintari,
Riga, Lotyšsko
Dzintari Artists Colony, Riga, Latvia
- 1968 3. Mezinárodní sympozium
keramiky Bechyně (Intersympozium)
*3rd International Symposium of Ceramics
in Bechyně (Intersympozium)*
- 1969 Albisola, Itálie / *Italy*
- 1970 Siklós, Maďarsko / *Hungary*
- 1971 6. Mezinárodní sympozium keramiky
Karlovy Vary (Intersympozium)
*6th International Symposium
of Ceramics in Karlovy Vary
(Intersympozium)*
- 1974 Gdyně, Polsko / *Gdynia, Poland*
- 1985 Kecskeméti Contemporary Art Studios,
Kecskemét, Maďarsko / *Hungary*
- 1988 Södra Sunderbyn, Švédsko / *Sweden*
- 1989 Hrnkové symp

8
Tordovaná konvice
s dlouhou hubičkou, 1999
Porcelán litý do formy,
malba
*Twisted teapot with
a long spout, 1999
Porcelain cast in a mold,
painting*
v / h 22,5 cm

9
Šálek, kolem 2005
Porcelán litý do formy,
dekorace
*Cup, around 2005
Porcelain cast in a mold,
decoration*
v / h 7,3 cm

10
Šálek, 1989
Porcelán litý do formy,
dekorace
*Cup, 1989
Porcelain cast in a mold,
decoration*
v / h 11 cm

11
Šálky, 90. léta 20. stol.
Porcelán litý do formy,
dekorace
*Cups, 1990s
Porcelain cast in a mold,
decoration*
v / h 10,5 cm,
v / h 11,5 cm

12
Černobílá tordovaná
konvice, 1999
Porcelán litý do formy,
malba
*Black and white twisted
teapot, 1999
Porcelain cast in a mold,
painting*
v / h 30 cm

Design

„Za války, asi v deseti letech, se mi dostala do ruky kniha s černobílými obrázky antických památek. Až za pobytu v Izmiru, kdy mým tématem dávno byly tordované sloupy, jsem byl upozorněn na Hadí sloup. Pochází z roku 479 před Kristem a byl dovezen z Apollónova chrámu v Delfách. Dnes stojí u hipodromu v Istanbulu.“
(Václav Šerák)

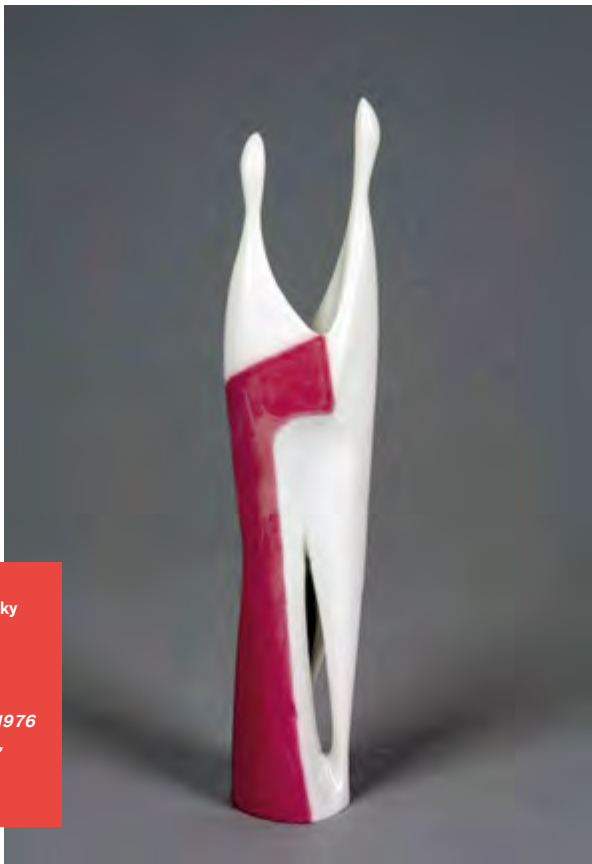
Od prvního setkání s průmyslovou výrobou v Merklíně Václava Šeráka fascinovaly možnosti porcelánových hmot, které v porcelánce sloužily k čistě technickým účelům. Předpokladem pro tuto produkci je dokonalost tvaru, velká čistota materiálu a sériová výroba. Autorovo podvědomé zaujetí tordovaným sloupem rezonovalo s technickou krásou elektrických jističů. Jeho první oceněné návrhy byly pro pobočku Karlovarského porcelánu v Lesově (soubor Milena) a pobočku v Duchcově (soubor dekorativních plastik: Harlekýn, Milenci, Chodci, Podzim, Váza s otvorem v těle). Šerák spolupracoval také s Ústředím uměleckých řemesel a s Ústavem bytové a oděvní kultury (ÚBOK) v Praze. Během působení v ÚBOKu navrhoval užitý porcelán a keramiku pro Keramické závody v Teplicích a ve Znojmě a také pro národní podnik Karlovarský porcelán. Ke každému zadání vytvořil řadu řešení a variant výkresů i sádrových a keramických modelů. Do sériové výroby se však dostala pouze část jeho návrhů: například soubor Renáte, který v roce 1988 obdržel cenu Křišťálový jehlan Institutu průmyslového designu v Praze a Zlatou medaili na Brněnských výstavních veletrzích, nebo Jubilejní servis. Úspěšně spolupracoval s duchcov

14
Váza s otvorem, 1959
Porcelán litý do formy
Vase with an opening, 1959
Porcelain cast in a mold
v / h 25,5 cm

15
Plastika Milenci, 1960
Porcelán litý do formy,
dekorovaný, dřevo
Sculpture Lovers, 1960
Porcelain cast in a mold,
decorated, wood
v / h 34,5 cm

16
Plastika Milenci, autorsky
dekorováno, 1976
Porcelán litý do formy,
dekorovaný
Sculpture Lovers
decorated by the artist, 1976
Porcelain cast in a mold,
decorated
v / h 33 cm

17
Plastiky Pierot, 1960
Porcelán litý do formy,
dekorovaný
Sculptures Pierot, 1960
Porcelain cast in a mold,
decorated
v / h 14 cm

18
Mocca souprava Milena,
1961
Porcelán litý do formy
Mocha set Milena, 1961
Porcelain cast in a mold
max v / h 23 cm

20
Jubilejní servis, 1992
Porcelán litý do formy,
dřevo
Jubilee set, 1992
Porcelain cast in a mold,
wood
max v / h 19 cm

25
Vázy, 1975
Porcelán litý do formy,
dekorace
Vases, 1975
Porcelain cast in a mold,
decoration
v / h 24,5 cm,
v / h 16 cm

27
Váza, 1973
Porcelán litý do formy,
dekorace
Vase, 1973
Porcelain cast in a mold,
decoration
max v / h 30 cm

33
Kraťelovaná váza
s úzkým hrdlem,
po r. 2000
Porcelán litý do formy,
glazovaný
*Crackle vase with a
narrow neck, after 2000
Porcelain cast in a mold,
glazed
v / h 30 cm*

Ateliérová tvorba

Studio Work

*“What is porcelain? For 300 years now, Europe has been trying to ‘invent’ porcelain. European porcelain and its interpretation is diverse. I am personally interested in the interpretation of the Far East.”
(Václav Šerák)*

„Co všechno je porcelán? Evropa se snaží již 300 let ‚vymyslet‘ porcelán. Evropský porcelán a jeho pojetí jsou rozmanité. Mne zajímají návraty k dálněv

34
Váza, po r. 2006
Porcelán litý do formy,
glazovaný, krakeláž
Vase, after 2006
Porcelain cast in a mold,
glazed, craquelure
v / h 32 cm

35
Drobná plastika s linií,
kolem r. 2006
Porcelán litý do formy,
glazovaný, krakeláž
Small sculpture with
lines, about 2006
Porcelain cast in a mold,
glazed, craquelure
v / h 10 cm

50
Úzké geometrické
párové vázy, po r. 2001
Porcelán litý do formy,
modelovaný
*Thin geometrical paired
vases, after 2001*
*Porcelain cast in a mold,
modeled*
v / h 48 cm (2 ks / 2 pcs)

51
Úzké geometrické
párové vázy, po r. 2001
Porcelán litý do formy,
modelovaný, glazovaný
*Thin geometrical paired
vases, after 2001*
*Porcelain cast in a mold,
modeled, glazed*
v / h 48 cm (2 ks / 2 pcs)

Sněhová a ledová plastika

Snow and Ice Sculpture

*“A good statue can withstand any kind of enlargement.”
(Václav Šerák)*

*„Dobrá socha unese jakékoliv zvětšení.“
(Václav Šerák)*

Na počátku devadesátých let se Václavu Šerákovi otev

Životopis Biography

Václav Šerák

Narodil se 9. října 1931 v Čakovicích (Praha), kde stále žije a tvoří.

1947–1948 Učeň porcelánky v Merklíně na Karlovarsku

1948–1951 Studium na Státní odborné keramické škole v Praze (dnes Střední umělecká škola Václava Hollara)

1951–1952 Laborant ve Výzkumném ústavu pro jemnou keramiku, Praha

1952–1958 Studium v ateliéru keramiky a porcelánu u profesora Otto Eckerta na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze (VŠUP)

1958–1960 Návrh

Ateliér keramiky a porcelánu, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

Studio of Ceramics and Porcelain, Academy of Arts, Architecture and Design in Prague (AAAD)

ASISTENTI VÁCLAVA ŠERÁKA / VÁCLAV ŠERÁK'S ASSISTANTS

Daniel Piršč, 1997–2003
Lucie Landau, 1995–1997
Petra Šťastná, 1994–1997
Jiří Fuchs, 1990–1994

DÍLENŠTÍ PEDAGOGOVÉ / WORKSHOP TEACHERS

Milan Chlíbec, 1965–1988
Aleš Werner, od r. / after 1990
Vojtěch Svoboda, od r. 1990
František Novotný, 1973–1991

ŽÁCI / PUPILS

1990
Petra Hlušítková (roz./née Kryštůfková)
Pavel Martinák
Jana Trubačíková (roz./née Červinková)
1991
Lenka Jarchovská-Šermová
Hana Novotná
Dalibor Worm
1992
Michal Jakeš
Petra Mejstříková (roz./née Kapičáková)

1993

Helena Hlušíčková (roz./née Fingerová)

1994

Karel Dvořák
Dagmar Hrabalová (roz./née Smetanová)
Miroslav Jakubčík
Daniel Piršč
Markéta Škopková
Daniela Kosová (roz./née Šuteková)

1995

Jiří Hlušíčka
Magda Jochcová

1996

100
Kávoový set pro hotelové
provozy, 1989
Porcelán litý do formy
a zatáčení do forem
Coffee set for hotels
resorts, 1989
Porcelain cast in a mold
and thrown into a mold
max v / h 11 cm

She studied under Otto Eckert, Bohumil Dobiáš Jr. and Václav Šerák in Ceramics and Porcelain Studio at Academy of Arts, Architecture and Design in 1983–1990. Since graduation she has presented her work at many solo and collective exhibitions. She is part of project Kubista Gallery, based on innovation of porcelain inspired by Czech Cubism. In 2008 she participated in 23rd International Symposium of Ceramics Bechyně.

JANA TRUBAČÍKOVÁ (ROZ./NÉE ČERVINKOVÁ)

Studovala u Otto Eckerta, Bohumila Dobiáše mladšího a Václava Šeráka v ateliéru keramiky a porcelánu na VŠ

102
Dárková souprava, 1991
Porcelán litý do formy
Gift set, 1991
Porcelain cast in a mold
max v / h 37,5 cm

DALIBOR WORM

Studoval v ateliéru keramiky a porcelánu u Otto Eckerta, Bohumila Dobiáše mladšího a Václava Šeráka na VŠUP v letech 1985–1991. Již od studentských let se zabýval navrhováním a tvorbou originálního autorského designu. V současné době je zaujat především malbou, kterou uplatňuje v monumentálních instalacích komponovaných ze segmentů geometrických porcelánových plastik. Celá jeho tvorba je prostoupena filozofií taoismu a praktikováním bojového umění taijiquan. Wormův neobvyklý přístup, vymykající se domácí tradici i české výtvarné scéně, je považován za nejprogresivnější pojetí práce s keramickou plastikou. V roce 2010

20
Jubilejní servis, 1992
K dvoustému výročí zahájení výroby porcelánu v Čechách
Porcelán litý do formy, dřevo
Porcelánka Loučky (Leander)
Majetek autora
Jubilee set, 1992
For the two-hundredth anniversary of the beginnings of porcelain manufacturing in Bohemia
Porcelain cast in a mold, wood
Porcelain factory in Loučky (Leander)
Property of the artist
max v / h 19 cm

21
Soubor váz, 1986
Cena za vynikající design Ministerstva průmyslu ČSSR, Praha
Porcelán litý do formy, platina
Royal Dux, Duchcov
Z majetku společnosti Český porcelán
Foto: Marta Pavlíková
Set of vases, 1986
Prize for Outstanding Design from the Ministry of Industry of Czechoslovakia, Prague
Porcelain cast in a mold, platinum
Royal Dux, Duchcov
Property of the company Český porcelán
Photo: Marta Pavlíková
max v / h 37 cm

22
Soubor dekorativních předmětů, 1983
Cena za vynikající design Ministerstva průmyslu ČSS

68	Plastika s architektonickými detaily, druhá polovina 90. let Kamenina modelovaná, glazovaná Majetek autora <i>Sculpture with architectural details, latter half of the 1990s</i> <i>Modeled stoneware, glazed</i> <i>Property of the artist</i> v / h 60 cm
69	Plochá čtvercová váza, 1975 Porcelán litý, glazovaný International Museum of Ceramics Faenza, inv. č. 11.724 <i>Flat, square vase, 1975</i> <i>Cast porcelain, glazed</i> <i>International Museum of Ceramics Faenza inv. no. 11.724</i>
70	Váza, 1965 Zlatá medaile, Mezinárodní keramická výstava AIC, Praha, 1965 Šamot modelovaný, glazovaný UPM, inv. č. 72.732 <i>Vase, 1965</i> <i>Gold medal, International Exhibition of Ceramics of the AIC, Prague, 1965</i> <i>Fireclay, modeled, glazed</i> <i>UPM, inv. no. 72.732</i> v / h 52 cm, š / w 50 cm
71	Plochá čtvercová váza, 1965

110
Daniela Kosová
Zlatý šálek, 1992–1993
Porcelán litý do formy, zlato
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
UPM, inv. č. 106.447ab
Golden cup, 1992–1993
Porcelain cast in a mold, gold
Academy of Arts, Architecture and Design in Prague
UPM, inv. no.106.447ab
v / h 6 cm, Ø 21,3 cm

111
Jiří Hlušíčka
Kávový soubor Ocelář, 1996
Porcelán litý do formy, kov
Pozdější rozmnoženina
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
UPM, inv. č. 31/2015
Coffee set Steelworkert, 1996
Porcelain cast in a mold, metal
Later reproduction
Academy of Arts, Architecture and Design in Prague
UPM, inv. no. 31/2015
v / h 19,5 cm, Ø 11 cm

112
Jiří Hlušíčka
Konvice Kačena, 1

PODĚKOVÁNÍ ZA PODPORU / THANKS FOR THE KIND SUPPORT OF:

Vladimír Feix, generální ředitel společnosti Český porcelán, a. s., Dubí /

Vladimír Feix, Director general Český porcelán, a. s., Dubí

Mezinárodní sympozium keramiky Bechyně, o.p.s. /

International Symposium of Ceramics in Bechyně

Sdružení výtvarných umělců keramiků, o.s. /

Association of Ceramics Artists

EXPONÁTY ZAPŮJČILI / LENDERS

Český porcelán, a. s., Dubí, pobočka Duchcov / *Duchcov branch*

Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek / *Kecskeméti Contemporary Art Studios*

Kunstsammlungen der Veste Coburg

Mezinárodní muzeum keramiky v Bechyni, Alšova jihočeská galerie /

International Museum of Ceramics in Bechyně, Aleš South Bohemian Gallery

Severočeské muzeum v Liberci / *North Bohemian Museum in Liberec*

u(p)m UMPRUM

Oheň Hlína Led: Václav Šerák a žáci / Fire Clay Ice: Václav Šerák and Pupils

Koncepce knihy / *Concept*: Dita Hálová

Kurátor výstavy a texty / *Exhibition curator and texts*: Dita Hálová

Odborná spolupráce / *Special consultancy*: Milan Hlaveš, Daniela Karasová

Architektonické řešení / *Exhibition design*: Petr Duba

Grafický design výstavy a knihy / *Graphic design exhibition and book*: Martin Groch, Petr Krejzek, ReDesign

Překlady do angličtiny / *English translation*: Mark Newkirk, Kateřina Valdmanová

Jazykové korektury / *Proofreading*: Markéta Pražanová

Foto, není-li uvedeno jinak / *Photo, unless otherwise stated*: Gabriel Urbánek u(p)m

Vydání první / *Edition first*

Tisk: / *Printed by*:

Náklad: ks / *Print run*

Knihu vydala Galerie umění v Karlových Varech ve spolupráci s Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze v roce 2016 / *Published by Gallery of Art Karlovy Vary in collaboration with the Museum of Decorative Arts in Prague in 2016*

ISBN: 978-80-87420-66-9 GUKV

ISBN: 978-80-7101-165-1 u(p)m

www.upm.cz

www.vaclavserak.com

www.galeriekvary.cz

Poděkování za podporu / Thanks for the kind support of: